

ප්‍රාථමික ලෝච (ලොද) ලකාරය 3

अहम् अवैर्यः भवानि ।

මම වෛර නැත්තෙක් වෙමිවා

वयम् प्रज्ञावन्ताः भवाम ।

අපි ප්‍රඥාවන්තයෝ වෙමුවා

උත්තම පුරුෂ වචනක්‍රය :- සෑදෙන අයුරු

भवामि - වෙමි

पठामि - පාඨමි කරමි

लिखामि - ලියමි

भवानि - වෙමිවා

पठानि - පාඨමි කරමිවා

लिखानि - ලියමිවා

भवः - (අපි දෙදෙන) ලියවෙමු

पठः - (අපි දෙදෙන) පාඨමි කරමු

लिखावः - (අපි දෙදෙන) ලියමුවා

भवः - (අපි දෙදෙන) වෙමිවා

पठाव - (අපි දෙදෙන) පාඨමි කරමොවා

लिखाव - (අපි දෙදෙන) ලියමොවා

भवामः - අපි වෙමු

पठामः - අපි පාඨමිකරමු

लिखामः - අපි ලියමු

भवाम - (අපි) වෙමෝවා

पठाम - (අපි) පාඨමි කරමෝවා

लिखाम - (අපි) ලියමෝවා

भवामि - ~~मि~~ > नि - भवानि
पठामि - ~~मि~~ > नि - पठानि
लिखामि - ~~मि~~ > नि - लिखानि

भवः - ~~वः~~ > व - भवाव
पठः - ~~वः~~ > व - पठाव
लिखावः - ~~वः~~ > व - लिखाव

भवामः - ~~मः~~ > म - भवाम
 पठामः - ~~मः~~ > म - पठाम
 लिखामः - ~~मः~~ > म - लिखाम

अहम् (अभ०) → भवानि - (ॐॐ वेत्थिवा)
 → पठानि - (ॐॐ पादित्थिक्करत्थिवा)
 → लिखानि - (ॐॐ लिथिथिवा)

आवाम् (आवा०) → भवाव - (अथि देदेंन वेत्थेत्थिवा)
 → पठाव - (अथि देदेंन पादित्थिक्करत्थेत्थिवा)
 → लिखाव - (अथि देदेंन लिथेत्थिवा)

वयम् (वय०) → भवाम - (अथि वेत्थेत्थिवा)
 → पठाम - (अथि पादित्थिक्करत्थेत्थिवा)
 → लिखाम - (अथि लिथेत्थेत्थिवा)

ක්‍රියාකාරකම 1

උදාහරණ අන්‍යාසය හදාරා “ලෝචි” මධ්‍යම පුරුෂ පාදක්‍රය ලියන්න.

උදාහරණ :- ✓පඤ්ඤා - පඤ්ඤානි පඤ්ඤාච පඤ්ඤාම
 ✓නමු - නමානි නමාච නමාම

✓වන්ද
✓චර්
✓පූජ්
✓ප්‍රසීද්
✓රක්ෂ්
✓නූත්
✓භූ
✓විමුශ්
✓දුශ් (පශ්‍ය)

✓प्रीण्
✓धाव्
✓स्मृ (स्मर)
✓लभ
✓शाय्
✓खन्

क्रियाकारक 2

පහත සඳහන් සංස්කෘත වාක්‍යය සිංහලයට නගන්න.

1. अहम् सम्यक् शिल्पम् पठानि ।
2. आवाम् परिवेणं गत्वा पाटान् प्टाव ।
3. व्यम् सद्धर्म अनुगच्छाम ।
4. अहम् सुवदनानि आमन्त्रयानि ।
5. आवाम् प्रतिदिनम् बुद्धं पूजयाव ।
6. अहम् इदानिम् संस्कृत पुस्तकम् पठानि ।
7. वयम् आचार्य उपाद्यानां पादौ प्रणाम ।
8. आवाम् सत्यम् रक्षयाव ।
9. वयम् पापेषु न भजथ ।
10. अहम् निदुःखम् भवानि ।

क्रियाकारक 3

පහත දී ඇති ක්‍රියාපදවලින් සුදුසු පද යොදාගෙන මේ වාක්‍යය සම්පූර්ණ කොට ලියන්න.

ක්‍රියාපද :- लसतु , भवाम , गच्छत , आहर , तिष्ठ
वदतम् , भवतु , धावाम , गच्छानि , भवन्ति

1. जननी सुखिनी

- शिष्यः - आचार्य ।
 आचार्य - किमत्र सुविशेषः अस्ति ।
 शिष्यः - तस्मिं पाठे विशेषत्वम् नाम प्रार्थनार्थं लोट् लकाराद्यनार्थं तत् पाठः
 प्रमाणः ।
 आचार्य - ततो तत् मैत्रीघतान् उच्चैः कथयतु ॥

କ୍ରିଷ୍ଣାକାରକ 5

- मैत्रीध्यान् -

अहम् अवैर्यं भवानि
 अहम् अभिनन्दनि सुखं न दुःखं
 मामिवमेव अन्यसत्त्वापि च सुखाभिरुचिः न दुःखं
 भवानि अहम् सुखभाजः निर्दुःखम् स्वस्थम् निर्वृतिमत्
 मामिव मम मातापितौ आचार्यपाद्यायौ दुहितृ-दार भ्रातु ज्ञातिहितवन्ताः च
 सुखवन्तो भवन्तु
 निर्दुःखानि भवन्तु
 स्वस्थानि सुखवन्ताः च
 मामिव मां वैरी सत्त्वाः च
 सुखवन्ताः भवन्तु
 अवैर्यं भवन्तु
 निर्दुःखानि भवन्तु
 स्वस्थानि भवन्तु
 कुशलिनः भवन्तु

मां इव अत्र वसन्ताः सर्वे सत्त्वा च
 अस्मिं ग्रामवासिनः च अपरा ग्राम वासिनाः च
 सर्वे सत्त्वा च अस्मिं द्वीपे वसन्ताः सर्वे सत्त्वा च
 अवैर्यः भवन्तु
 अक्रोधाः भवन्तु
 अहिंसकाः अप्रीडकाः भवन्तु
 नावमानः भवन्तु सुखिताः सुखवन्ताः निर्दुःखाः च
 स्वस्थानि च सुखवन्ताः च भवन्तु ॥

(අ) ඔබ ඉගෙනගත් මෙම ක්‍රී භාවනා පාඨයේ ප්‍රාර්ථනාර්ථ ලෝචි ලකාර ක්‍රියාපද උපුටා දක්වා අර්ථය ලියන්න.

(ආ) මෙම ක්‍රී භාවනා පාඨය සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න. ගුරුකුමාගේ උපදෙස් හා සහයෝගය ලබා ගන්න.

වාවෝද්ගත කරන්න

वरमेको गुणीपुत्रो
न च मूर्खशतान्यपि
एकस्चन्दस्तमो हन्ति
न च तारागणोपि च ॥

(මෝචයිත් සියයකටත් වඩා ගුණවත් පුතු උතුමිය, එක සඳ අඳුර නසයි. තරු රැස එසේ නොවේ.)